

‘De lach in Deventer verdwijnt door al die ambtelijke zeurregeltjes’

door TINKA MEES

Het is niet alleen Amsterdam waar de dingen gebeuren. Ver, heel ver weg van onze culturele hoofdstad, in de regio, aan de andere kant van het land, in het land van de provincialen, bijna tegen de grens van Duitsland aan, dát gebied, ook daar gebeurt wel eens wat.

De bekende Deventer kunstenaar Jozka van Vuure (67) zit klem tussen voorschriften, regeltjes, en verordeningen. Projectontwikkelaar Jansens Vastgoed wil zijn kraakatelier ‘De Viking’ in het historische centrum van Deventer het liefst vandaag nog slopen. De gemeente wil dat hij per direct stopt met het houden van wilde tangofeesten. En de horeca wil dat hij stopt met het illegaal tappen van biertjes. Er zou sprake zijn van oneerlijke concurrentie. Uit wraak weren de uitbaters hem nu voortaan van het jaarlijkse Deventer Humorfestival. Van Vuure wil Deventer echter alleen maar mooier maken. “ Het belangrijkste doel van alle acties lijkt te zijn, dat ik als kunstenaar voortaan mijn mond houd. Maar ik vind dat de mensen weer meer moeten gaan lachen. Daarom doe ik dit allemaal.”

De buitenkant van uw kraakatelier ziet eruit als een kunstwerk!

‘Ik heb mijn deur speciaal roze en geel geschilderd en onder elk raam felgekleurde vogelhuisjes opgehangen. Nu voelen de vrije vogels zich ook van harte welkom in mijn huis. Iedereen is van harte welkom in mijn huis. Ik ben een diversionist. Ik ben een kunstenaar, muzikant, theatermaker en kledingontwerper in één, dan mag de voorkant er wel fraai uitzien, of niet soms?’

De projectontwikkelaar is van mening dat dit pand niet langer uw huis is.

‘Vorige maand stonden hier ineens zeven slopers voor de deur. Onaangekondigd. Die potige kerels heb ik niet binnen gelaten. Ik ben een wateroorlog tegen die intimiderende mannen begonnen. Ik moest mijn fort tegen die indringers beschermen. Ik heb vrolijk gekleurde ballonnen gevuld met water uit mijn raam gegooid, boven op hun hoofd. Ik geloof niet dat ze dat op prijs stelden. Ze schreeuwden naar boven dat ze me nog wel zouden krijgen. En dat, als ik zo doorging, ik er binnenkort beslist een andere mening op na zou houden.’

Dat klinkt als een bedreiging.

‘Dat is het ook. Ik vind het doodzonde als dit mooie, oude schoolgebouw zomaar staat te verpieteren. Daarom ben ik er jaren geleden maar ingetrokken. Eerst mocht ik hier blijven van de projectontwikkelaar. Maar nu is zogenaamd de afgesproken verblijfstermijn verstreken. Hij wil hier nu plotseling dure appartementen gaan neerzetten, zonder met mij te overleggen. Buurtbewoners protesteren ook tegen de sloop van mijn huis.’

Wat vinden de buurtbewoners er dan van?

‘Ze delen de visie van de projectontwikkelaar niet. Ze vinden dat hij intimiderend bezig is. En bovendien te rigoureuus vasthoudt aan zijn eigen opvattingen over wat er met dit pand moet gebeuren, én geen oog heeft voor de schoonheid van dit deel van het historische centrum.

Wist je trouwens dat er nog archeologische vondsten in de grond onder mijn huis liggen en mogelijk zelfs een scheepswrak van de Vikingen? Vind je dat geen spannend, historisch gegeven? Deventer is ooit veroverd door stoere Vikingen. Ik denk niet dat die zo blij zijn met dure appartementen boven hun schip. Maar aan hen wordt niks gevraagd.'

Wat gaat u nu doen?

'Er loopt nog een rechtszaak tegen de projectontwikkelaar. Dus voor die uitspraak mogen ze mij er niet uitgooien. En ik ben pas nog gezellig bij de burgemeester op de koffie geweest. Hij zei dat hij van mening was dat ik gewoon in mijn pand mocht blijven. Hij zou wel eens even bellen naar de projectontwikkelaar. Ik zei tegen de burgemeester dat de mensen niet meer lachen door al die bureaucratische zeurregeltjes. Dat vond hij ook. De burgemeester is een lieve man. Maar treedt toch binnen in mijn woning! Ik zal snel wat aftershave op doen.'

Wat een prachtige grote zaal. Het lijkt wel een gymzaal.

'Dat was het vroeger ook.'

Waarom staat er een autowrak in uw huiskamer?

'Mijn vrouw en ik slapen in deze oude eend. Die heb ik veranderd in een tweepersoonsbed met brandende koplampen. Alles wat hier in mijn huis staat heb ik van burgers gekregen of zelf gevonden. Voor een ander is het misschien waardeloze rommel, maar met deze prachtige, mooie dingen geef ik vorm aan mijn eigen gelukkige wereld.'

Overal slingeren muziekinstrumenten. Ik zie een foekepot, een viool, een rasp, een accordeon, een doedelzak, een bellenstok, een fluit, en een tamboerijn. Wat doet u daar mee?

'Ik heb met mijn vrouw, zonen en een paar vrienden een eigen middeleeuwse troubadour muziekgroep. We reizen daarmee de hele wereld rond. Dit zijn onze instrumenten. We spelen minneliedereren, gevoelige balladen en volksmuziek. Ik wil de mensen gelukkiger maken en de wereld mooier.'

Geeft u ook nog steeds van die mooie tangofeesten?

'Nee. Ik heb geen vergunning voor mijn tangosalons. De dansscholen in de buurt vonden mijn feesten oneerlijke concurrentie. Dat mag niet volgens de regeltjes. De gemeente heeft gedreigd met een forse boete. Als het moet sturen ze zelfs de politie op me af. Ze zeiden iets in de trant van: "U kunt nu wel vinden dat u alles maar mag, maar in onze gemeente houden wij vast aan het standpunt dat iedereen zich aan onze regels moet houden. De consequenties van het niet naleven daarvan zijn voor u." Dat vonden onze Argentijnse muzikanten wel jammer, ook onze cursisten.'

Zijn die dansscholen niet gewoon jaloers?

'Ach, laat ik het zo zeggen. Mijn visie is dat je overal maar het beste van moet zien te maken. Gelukkig hebben we nu een andere danslocatie gevonden vlakbij winkelcentrum Colmschate aan de Holterweg.'

De horeca vindt ook dat er sprake is van oneerlijke concurrentie. Ze hebben de gemeente gevraagd handhavend tegen u op te treden. U zou de Drank - en Horecawet overtreden. De uitbaters willen toch dat u stopt met het illegaal tappen van biertjes?

'Wat een onzin. Het gaat maar om een paar biertjes per avond. De lach verdwijnt uit onze stad door al die zeurregeltjes en starre denkbeelden. Tegenwoordig mogen we zelfs van de rijksoverheid niet meer lachen op officiële pasfoto's. Het klagerige, dat afgunstige en wrevelige moet uit onze stad verdwijnen.'

Ik denk dat de uitbaters eerder voor - dan nadelen ondervinden van mijn feesten. We zouden eigenlijk moeten samenwerken met leuke feesten. We moeten gewoon meer plezier maken in ons korte leven. Ik wil Deventer mooier maken. De mensen moeten weer meer gaan lachen en gelukkiger worden. Daarom doe ik dit allemaal. De mensen lachen veel te weinig. Nu is de stemming in de stad zo somber.'

Klopt het dat de uitbaters u uit wraak geweerd hebben van het jaarlijkse Deventer Humorfestival, nadat u uw mond weer eens open heeft gedaan om te protesteren over die kwestie van het tappen van biertjes? U en uw muziekgroep waren aanvankelijk toch al in het programma opgenomen?

'Ach, dame, mijn leven bestaat uit het ondernemen van ontspannende, fijne en leuke dingen. Dat kan ook zonder deelname aan het Humor Festival.'

Toch lijkt het alsof de uitbaters jaloers zijn op uw populariteit onder de bevolking van Deventer.

'Ach.'

Er wordt geroddeld dat het u alleen maar om de roem te doen is: u bent ooit te gast geweest in Villa Felderhof met uw opvallende levensstijl. Misschien vinden de projectontwikkelaar, de dansscholen, de horeca en de gemeente het eens tijd worden dat u een toontje lager gaat zingen?

'Wat moet ik daar in godsnaam op antwoorden? Ik zing geen toontje lager. Voor niemand. En zeker niet de afgedwongen melodietjes die anderen graag van mij zouden willen horen. Ik zing alleen mijn eigen deuntje. Laat dat voor eens en voor altijd duidelijk zijn.'

Hoe moet het nu verder?

Ik weet het niet. Maar iedereen is van harte welkom in mijn huis. Ook de uitbaters, de ambtenaren en de projectontwikkelaar. Iedereen. In mijn huis zal altijd humor, muziek en liefde zijn. Kijk naar mijn geschilderde lijfspreuk naast mijn voordeur: "Het geluk treedt gaarne binnen in het huis waar liefde en harmonie heersen. Jozka van Vuure." Daar leef ik naar. Daar geloof ik in.'

Groene Amsterdammer o.v.v. Elektronisch Essay 2007

* Hoewel grotendeels gebaseerd op feiten en gesprekken, vorm en inhoud zijn ontsproten aan de fantasie van de schrijver.